

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: suport@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 50
din data de 09.02.2011**

Dosar nr.: 331/2010

Petiția nr.: 6802/30.08.2010

Petent: Partida Romilor „Pro-Europa”

Reclamat: M R

Obiect: comportament discriminatoriu față de copiii de etnie romă

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

I.1.1. Partida Romilor „Pro-Europa”, loc. București, str. Victor Eftimiu, nr. 1-3, sector 5

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

I.2.1. M R, loc.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petenta semnalează faptul că, în cadrul desfășurării Programului Național „A Doua Șansă” la Grupul Școlar Cobadin, jud. Constanța, o învățătoare a manifestat un comportament discriminatoriu față de copiii de etnie romă, atât prin limbajul folosit, cât și prin lovirea acestora și aruncarea caietelor și cărților pe jos, comportament care a avut ca efect refuzul copiilor de a mai frecventa cursurile de învățământ din cadrul programului menționat, atât timp cât acestea vor fi predate de partea reclamată.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările

ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

3.2. Prin adresa nr. 7191 din 15.09.2010 a fost citată petenta, iar prin adresa nr. 7192 din 15.09.2010 a fost citată partea reclamată.

3.3. Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 28.09.2010.

3.4. La termenul din data de 28.09.2010 petenta a fost prezentă, iar partea reclamată a lipsit. Procedura a fost legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

4.1.1. Petenta arată că, urmare sesizării făcute de către membrii Rețelei Naționale de Monitorizare, a formulat o petiție cu privire la comportamentul discriminatoriu pe care doamna învățătoare M. R. l-a manifestat față de copiii de etnie romă în cadrul Programului Național „A Doua Șansă”.

4.1.2. Petenta semnalează că, din declarațiile părinților acestor copii, rezultă faptul că partea reclamată, începând cu luna aprilie a anului 2010, a manifestat un comportament discriminatoriu la adresa acestora spunându-le în repetate rânduri “țigani/țigănci împruțite”, lovindu-i, aruncându-le cărțile și caietele pe jos și trăgându-i de păr, supunându-i unui tratament discriminatoriu față de ceilalți copii din clasă, determinându-i pe aceștia să refuze a mai urma cursurile de învățământ din cadrul programului mai sus menționat.

4.1.3. Petenta subliniază faptul că, din declarațiile părinților, reiese că acest comportament al învățătoarei constituie o circumstanță agravantă ce a dus la refuzul copiilor de a mai urma cursurile, atât timp cât acestea vor fi predate de către partea reclamată. Petenta anexează sesizării declarațiile părinților copiilor în cauză, adresa doamnei V. M., reprezentantul comunității romilor din cadrul Primăriei Cobadin, către Grupul Școlar Cobadin, jud. Constanța, răspunsul primit, precum și mandatul de reprezentare al Partidei Romilor Pro-Europa.

4.1.4. Din adresa doamnei V. M. reiese faptul că doamna învățător are un comportament necorespunzător față de elevele de etnie turco-romă, acestea plângându-se că doamna învățător le lovește cu cartea în cap, le trage de păr, le spune țigănci împruțite și că sunt proaste. Doamna V. M. arată că nu au fost promovați cursanți care s-au prezentat la evaluare în luna ianuarie 2010 și au fost promovate persoane care nu au fost nici măcar o zi la școală.

4.1.4. Grupul Școlar Cobadin precizează că doamna învățătoare a lucrat pe perioadă determinată, de la 01.09.2009 până la 31.08.2010.

4.1.5. Petenta anexează și declarațiile părinților copiilor față de care partea reclamată a manifestat comportamentul discriminatoriu, iar aceștia afirmă faptul că, din cauza felului cum copiii au fost tratați de învățătoare, ei nu mai vor să mai meargă la școală atât timp cât doamna M. R. va preda la clasa lor.

Petenta depune la dosar și mandatele de reprezentare ale părinților în virtutea cărora Partida Romilor Pro Europa a făcut sesizarea.

4.1.6. Petenta arată că, în cauză, sunt incidente dispozițiile *art. 2, alin. 1, alin. 5 și art.15* din privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, și solicită C.N.C.D.-ului să constate fapta de discriminare și să aplice sancțiunile care se impun.

Sușinerile părții reclamate

4.2.1. Partea reclamată își exprimă punctul ei de vedere. Aceasta arată că a funcționat ca învățătoare în cadrul Programului Național „A Doua Șansă”. Învățătoarea precizează că vârsta cursanților este cuprinsă între 12 și 50 de ani, majoritatea bărbați și majoritatea de etnie romă.

4.2.2. Partea reclamată menționează faptul că a participat la întâlnirile metodice organizate de către ISJ Constanța legate de Programul Național „A Doua Șansă” și de implementarea corectă a acestuia. Ea afirmă că fiind cadru didactic a făcut tot posibilul să realizeze și să păstreze o bună comunicare cu reprezentanta romilor din comuna Cobadin.

4.2.3. Învățătoarea arată că, la cursurile pe care le ținea, cursanții absentau des, iar ea a încercat să ia măsuri pentru frecventarea cursurilor, deplasându-se, împreună cu mediatorul pe probleme de romi și cu asistenta medicală, la domiciliul cursanților, pentru a le reaminti de începerea sau reînceperea cursurilor fie luna, fie la începutul semestrului deoarece acești cursanți, în mare parte, nu aveau noțiunea trecerii timpului, neavând acasă ceasuri sau calendare sau televizoare, locuind la marginea satului în condiții mizere. Mai mult, partea reclamată le reamintea beneficiile cunoașterii scrisului și a cititului, atât lor, cât și membrilor familiilor lor.

4.2.4. Partea reclamată subliniază faptul că a fost foarte dificil de predat și de învățat pentru ei deoarece, majoritatea dintre ei cunoșteau parțial limba română, în majoritatea timpului ei vorbind limba turcă. La înscrierea în program o parte dintre cursanți nu aveau deprinderi elementare de igienă și de comportament, veneau la cursuri fără încălțăminte, nespălați, iar învățătoarea aducea apă și săpun și îi puneă să se spele.

4.2.5. Partea reclamată contestă afirmațiile făcute de părinții elevilor, în sensul că nu a creat un mediu ostil și nu a discriminat pe nimeni, iar dacă au existat probleme, le-a comunicat conducerii școlii. Partea reclamată menționează și faptul că, deși a făcut tot posibilul să realizeze o bună comunicare cu reprezentanta romilor din comuna Cobadin aceasta s-a dovedit a fi o persoană foarte dificilă care, după ce a înființat programul, nu s-a mai ocupat de acesta. Mai mult, aceasta i-a spus învățătoarei că este în subordinea ei și ar trebui să o asculte, că are mai multe cunoștințe în ceea ce privește procesul educațional, dar partea reclamată a urmat obiectivele din programă.

4.2.6. Partea reclamată este de părere că, toate cele relatate de părinții cursantelor, au fost făcute sub amenințarea tăierii ajutorului de șomaj sau ajutorul social, amenințare făcută în repetate rânduri de către reprezentanta

romilor. De-a lungul timpului au existat și există plângeri depuse de doamna V' depuse și la alte departamente legate tot de discriminarea romilor.

Susținerea Inspectoratului Școlar Județean Constanța

4.3.1. În baza solicitării scrise formulate de către Inspectoratul Școlar Județean Constanța conducerii Grupului Școlar Cobadin s-au efectuat cercetări de către inspectorul școlar de specialitate pentru școlarizarea copiilor romi împreună cu juristul instituției.

4.3.2. În urma sesizării făcute de către doamna V M., conducerea Grupului Școlar Cobadin a propus constituirea unei comisii de cercetare, în cadrul Consiliului Profesoral. În baza rezultatelor cercetării, doamna institutor M R a fost sancționată disciplinar, cu *observație scrisă*, precum și cu *scăderea calificativului profesional*. Mai mult, doamna institutor M R nu mai predă la Grupul Școlar Cobadin. Inspectoratul Școlar Județean Constanța depune la dosar documente doveditoare.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. În drept, potrivit art. 2, alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, „(...) *prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infectare HIV ori apartenența la o categorie defavorizată care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul public, economic, social, cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.*”

5.2. Colegiul director reține faptul că, Partida Romilor „Pro-Europa”, ca mandatar al părinților unor eleve de *etnie turco-romă*, față de care învățătoarea a avut un comportament cu caracter discriminatoriu, a sesizat Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării referitor la actele discriminatorii manifestate de partea reclamată, respectiv doamna învățătoare M R

5.3. În sesizarea făcută, se semnalează Consiliului faptul că doamna învățător *le lovește pe eleve cu cartea în cap, le trage de păr, le spune țigănci împruțite și că sunt proaste*. Urmare acestui comportament, respectivele eleve, potrivit și declarațiilor date de părinții acestora, refuză să mai urmeze cursurile, atâta timp cât acestea vor fi predate de către doamna învățătoare în cauză.

5.4. Pe de altă parte, Colegiul director ia act și de punctul de vedere exprimat de doamna învățătoare, potrivit căruia aceasta a predat în cadrul Programului Național „A Doua Șansă”, demers ce s-a dovedit a fi foarte dificil de predat pentru ea și de învățat pentru eleve deoarece, majoritatea dintre cursanți cunoșteau parțial limba română, în majoritatea timpului vorbind limba turcă. La

Înscrierea în program o parte dintre cursanți nu aveau deprinderi elementare de igienă și de comportament, veneau la cursuri fără încălțăminte, nespălați, iar învățătoarea aducea apă și săpun și îi puneă să se spele.

5.5. Potrivit art. 2 alin. (5) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, constituie hărtuire și se sancționează contravențional orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, *etnie*, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv. Petenta consideră că, prin comportamentul părții reclamate la adresa elevelor de etnie turco-romă, aceasta a creat un astfel de cadru discriminatoriu, tocmai din partea unui cadru didactic a cărui menire și misiune este în principal educarea și instruirea elevilor și formarea acestora, în niciun caz deontologia profesională nepermițând ca elevii să fie jigniți, loviți și îndepărtați de la dreptul de a frecventa cursurile, de la dreptul de a fi educați și formați pentru a se putea integra în societate.

5.6. Colegiul analizează punctele de vedere exprimate de părți, declarațiile de martori și înscrisurile depuse la dosar și apreciază că, în cazul semnalat, partea reclamată, deși a acționat în dorința de a educa elevii, de a-i învăța pe lângă cele cuprinse în programa școlară și deprinderi elementare de igienă și de comportament, totuși metoda aleasă și vocabularul folosit au fost departe de modul civilizat de instruire, lovirea, umilirea și astfel îndepărtarea de școală neavând nicio justificare obiectivă.

5.7. Art.15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, prevede dreptul la demnitatea personală, conform căruia "constituie contravenție (...) orice comportament manifestat în public (...) care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea".

5.8. Colegiul director reține că, prin atitudinea sa și limbajul ofensator folosit și, mai mult, prin lovirea elevilor, doamna învățătoare a adus atingere dreptului la demnitate și a creat o atmosferă de intimidare, ostilă și ofensatoare la adresa elevelor de etnie turco-romă. Colegiul remarcă, în punctul de vedere exprimat de partea reclamată, faptul că aceasta prezintă ceea ce a făcut în cadrul derulării Programului Național „A Doua Șansă”, subliniind aspectele pozitive, dar nu neagă acuzațiile care i se aduc prin sesizarea făcută de Partida Romilor Pro-Europa.

5.9. Referitor la punctul de vedere exprimat de Inspectoratul Școlar Județean Constanța, Colegiul reține că, urmare solicitării acestuia, conducerea Grupului Școlar Cobadin a efectuat cercetări în urma cărora doamna învățătoare a fost sancționată disciplinar, cu observație scrisă, precum și cu scăderea calificativului profesional. Mai mult, doamna M R , nu mai predă la Grupul Școlar Cobadin din județul Constanța.

5.10. Sancționarea doamnei învățătoare de către comisia de cercetare întărește convingerea Colegiului director ca aceasta se face vinovată de săvârșirea unei fapte de discriminare. În calitatea sa de cadru didactic partea reclamată trebuia să dea dovadă de spirit pedagogic, de respectarea deontologiei profesionale, precum și de abilități de modelare a activității didactice în funcție de nivelul de înțelegere și de receptare al cursanților. Faptul că aceștia nu cunoșteau bine limba română, nu respectau deprinderile elementare de igienă și de comportament nu justifică atitudinea părții reclamate și comportamentul cu caracter discriminatoriu la adresa unor elevi ai săi.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. faptele semnalate de petentă au un caracter discriminatoriu, potrivit art. 2 alin. (5) și art. 15 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;
2. sancționarea părții reclamate cu avertisment;
3. clasarea dosarului;
4. se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

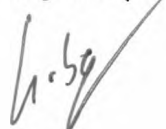
Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS Csaba Ferenc – Membru

GERGELY Dezideriu – Membru

HALLER Istvan – Membru

JURA Cristian – Membru

POP Ioana – Membru

VLAȘ Claudia Sorina - Membru

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000** privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și sancționarea faptelor de discriminare și Legii **554/2000** a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

